

Hiiumaa [eel]arvamusfestivali lasteala tegevusi toetab LEADER

10.06.2017

LEADER
EESTI

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfondi
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

10.juunil 2017 toimus väga vajalik ja väga tore üritus Suursadama sadama-alal - Hiiumaa [eel]arvamusfestival.

[eel]Arvamusfestivali eesmärk oli luua Hiiumaale keskkond ja võimalus, kust saada värskaid ideid ja uusi teadmisi, mis inspireeriksid kaasa mõtlema, sõna sekka ütlema ning muutusi ise eest vedama.

Hiidlaste Koostöökogu toetas läbi LEADER-meetme [eel]arvamusfestivali lasteala tegevusi.

[eel]Arvamusfestival viidi läbi järgmise kava alusel:

Hiiumaa [eel]arvamusfestival 10. juuni 2017 Saarele kohaselt otse mere ääres – Suursadamas! 11.30 toimub Suursadamas esimene Hiiumaa [eel]arvamusfestival.

Festivali korraldajad loovad poliitiliste eesmärkideta arutelu ja mõttevahetuspaiaga. Eesmärgiga luua Hiiumaale 'Heade mõtete inkubaator' – võimalus ja keskkond, kust saada värskaid ideid ja uusi teadmisi.

Tahame anda panuse, et inimeste omavaheline suhtlus oleks vahetu, läbimõeldud ja argumenteeritud, et suudaksime väljendada eriarvamusi seejuures teisi austades.

Soovime, et päev oleks täis värskaid ideid ja uusi vaatenurki, mis inspireeriksid kaasa mõtlema, sõna sekka ütlema ning muutusi ise eest vedama!

Nii nagu majakas plingib merel olevatele laevadele, juhtides neid õigele teele, nii on ka meil elus vaja suunanäitajaid. Selleks oleme valinud käesoleva festivali sümboliks rääkivad tuletornid, kes aitavad leida teed eelarvamusterägastikus. Hiiumaa Suursadam, kunagine tuntud rahvusvaheline sadam ja tööstuskeskus, mis kannab endas möödunud aegade hääbunud hiilgust ja suursugusust, on oma miljööga ühenduslülilik uue ja vana maailma vahel ning loob seega suurepärase arutluskoha. Sündmus on just nii huvitav ja mõjuv, nagu me seda üheskoos loome.

Vestlusringid toimuvad paralleelselt kolmel erineval arutelualal. Viimane arutelu kestab oirenteeruvalt kella 19.00ni

- Kasvamine, kus arutletakse hariduse teemadel.
- Tuleviku ala, kus fookuses on milliseid muutusi saame ise eest vedada, et homne oleks parem.
- Kogukonna ala, kus küsitakse, milline on tugev ja toimiv kogukond.

Oleme kindlad, et inimestel peab olema oma arvamus!

Viimane arutelu lõpeb orienteeruvalt kell 19.00. Päevale paneb punkti Riho Sibul

Põnevate teemaalade kõrvalt leiab väärikas tollimajas maitsemeeli õrritavaid suupisteid ja lõunat. Toitlustajaks on uue kauni kuuuga Ungru Resto ja Külalismaja. Lisaks pakub mõnusaid maitseid Köiekojas MTÜ Serle Ham. Tegemist on 11.-12- augustil toimuva Arvamusfestivali tütarüritusega, mis tänavu Paides juba viiendat korda aset leiab. **Sünnimusele osalemine on tasuta.** Üritusele on soovituslik kaasa võtta helged mõtted ja kasulikud küsimused.

Kava

KASVAMISE ALA

Ala modereerib: Märt Treier

Kas Hiiu lapsest kasvab õnnelik pensionär?

12.00-13.30

Lihtne on kujutada oma last ülikooli või tasuvale tööle aga keerulisem on mõelda temast eaka inimesene, kes vaatab tagasi oma elule. Kas me ei peaks juba täna endalt küsima, kas meie lapsed on õnnelikud oma eluõhtul? Kas me täna ikka teeme selleks kõik?

Arutlevad

Valeri Gramakovski – Kärdla PK-koolijuht

Kristi Vinter – TLÜ Haridusteaduste Instituudi juht

Ingel-Ann Liibert, vilistlane

Lapsevanem

Õpetaja ja õpilane – kes keda kasvatab?

14.00 – 15.30

Kas igäüks sobib kooli? Ka õpetajaks? Kas igasse kooli Hiiumaal jätkub häid õpetajaid igas aines? Kuidas toetada huvitavat koolielu ja arengut toetavat koolikultuuri? Kuivõrd on kogukond kaasatud kooli tegemisse ja arengusse? Eesmärgiks on sügavamalt mõelda nii kohaliku kooli kui koolielu väärtustele ja sellele mis, tagab parima. Samuti koguda kokku häid praktikaid Hiiumaalt, mille üle ise uhkust tunda ja mida ka teistega Eestimaal jagada.

Arutlevad

Margit Kagadze -Hiiumaa gümnaasium, õpetaja

Margit Timakov -Eesti õpetajate liit, Tallinna ühisgümnaasium, õpetaja

Karl Aleksander Kivimägi -Tallinna ühisgümnaasium, õpilane

Gregory Martin Linder – Hiiumaa

Kuidas kasvatada porgandit?

16.00 – 17.30

Haridusala päeva võtab kokku kutseharidusele ja täiskasvanute ümberõppele pühendatud arutelu, .
Kuidas kutseõpe kujundab tulevikuühiskonna liiget – mitte ainult tööturu jaoks, vaid laiemalt? Kes oskab täna porgandit kasvatada? Aga homme? Mida on vaja üldse osata, et endale ja kogukonnale nii Hiiumaal kui mujal õnnelikku elujärge luua? Kuidas porgandikasvatamise õpetamine tulevikku teiseks loob mitte ainult Hiiumaal, vaid linnades (ja kogu maailmas)?

Arutlevad

Helen Põllo – HTMi Kutsehariduse osakonna juhataja

Piret Hion – Hiiumaa Ametikooli õppetdirektor

Tanel Oppi – SA Innove hariduse agentuuri juhataja

Liis Pihl – MTÜ Rabarber

Hebe-Kai Kann, Hiiumaa Ametikooli kahe kordne vilistalne ja ettevõtja

TULEVIKU ALA

Väikesed võimalused on sageli uute asjade alguseks

12.30 – 14.00

Modereerib: Hannes Rumm – Vikerraadio saatejuht

Hiiumaa arengustrateegia eesmärgiks on edukas ja arenev Hiiumaa, kus on hea elada. Hiiumaa elu edendamiseks tuleb aga kasvatada nii kogukonna majanduslikku, sotsiaalset kui ökoloogilist elujõudu.
Paneeldiskussioon otsib võimalusi, kuidas leida uusi majanduse mootoreid, mis sobiksid Hiiumaa kuvandi ja väljakujunenud keskonnaga. Eesmärgiks on, et tekiks uusi algatusi, mis tooks nii investeeringuid kui inimesi ja suurendaks seeläbi saare jõukust.

Arutlevad

Siim Kabrits – Organic Estonia

Aivar Viidik – Hiiu keele ja meele maailmavallutustprogramm

Tooma Saal – Eesti Ettevõtluskõrgkool Mainor

Aivar Viidik – Hiiu keele ja meele maailmavallutustprogrammi eestvedaja

Rahatarkus – elutarkus?

14.30 – 16.00

Modereerib: Anu Olvik – Rahandusministeerium

Rahatarkuse teemal arutleme selle üle, miks on meie rahaline seis ja sellest tulenevalt üldine elu-olu sellised nagu nad on. Teema on päevakorras, kuna kunagi varem ei ole eestlastel olnud nii palju rahalisi hoieid oleme ka niinimetatud investeerimise revolutsioonis aga kellegil kusagil on nagu ikka puudu.

Arutlevad

Liis Nigul – Tartu Linnavalitsuse
hoolekandespetsialist

Liisi Uder – Eesti Koostöökogu Pension
2050 programmijuht

Joonatan Uusväli – BB Finance Group IT
osakonna juht

Riho Sarv – Savanna Marketing
tegevjuht

Hiiumaa – meite oma Räniorg?

16.30 – 18.00

Modereerib: Arno Kuusk – Hiiumaa Ettevõtjate Liit

Soovime, et Hiiumaa kohapealne elanikkond suureneks ja seeläbi ka kohalik majandus kosuks. Kas Hiiumaa eristub millegi poolest või loob eeliseid, et siin võiks elada ja (kaug) töötada senisest rohkem IT-valdkonna spetsialiste või on üksikud erandid pigem pinnavirvendus, mille põhjal ei tasuks unistusi seada? Mida saaks teha Hiiumaa kogukond, omavalitsused, et lisada üksikutele metsade vahel elavatele spetsialistidele siia meelitada ka valdkondlikke ettevõtteid?

Arutlevad

Kaarel Kotkas – Veriff OÜ

Martin Sookael – tšekk.ee

Andrei Korobeinik

KOGUKONNA ALA

Linnastumine – maaelu lõpp?

11.30 – 13.00

Modereerib: Ulf Johansson – regionaalarengu spetsialist

Täna elab linnades pool maailma rahvastikust ja hinnatakse, et 30 aasta pärast moodustab linnaelanike arv 70%.

Linnastumine on üks tähtsamaid globaalseid suundumusi. Mida see pikas perspektiivis tähendab ja kas linnastumine on probleem? Mida on võimalik teha linnastumise negatiivse mõju ära hoidmiseks või linnastumise pidurdamiseks? Kas Hiiumaa-sarnaste

Arutlevad

Rivo Noorkõiv – Geomeedia AS direktor

Bianca Mikovitš – Maaleht

Riho Rahuoja – Hiiu maavanem

Sulev Lääne – TLÜ Ühiskonnateaduste
Instituut

maapiirkondade tulevik on aastaringne või hooajaline, nagu nt suverestoranidel või -hotellidel? Mida tähendab maapiirkondade kiire tühenemine Eesti riigi jaoks? Mis jääb alles ja milline saab olema kohapealne elukeskkond? Need on peamised küsimused, millele arutelu keskendub.

Kuidas panna pidu?

13.30 – 15.00

Modereerib: Annela Laaneots – Eesti Folkloorinõukogu

Hiiumaalgi on igavene vastuolu pärishiidlaste ja suvehiidlaste, põliselanike ja uusasunike soovide ja elutõdede vahel. Mida vajab üks ja mida teine? Kas Hiiumaa peaks olema arhailine maa- või kaasaegne infoühiskond? Kas Hiiumaa on kodu või puhkekodu? Eesmärk on jõuda arusaamiseni mida vajavad inimesed Hiiumaal koos eksisteerimiseks ja mida ollakse selle soovi saavutamise nimel valmis panustama.

Arutlevad

Helle-Mare Kõmmus –
Eestifolkloorinõukogu Hiiumaa kuraator

Artur Valk, Hiiu valla Kultuuri ja Vaba
Aja Keskuse Kõrgessaare tegevuskoha
juht

Kati Taal – Eesti Folkloorinõukogu
esimees, pärimispeo Baltica eestvedaja

Kelle päralt on Hiiumaa

15.30 – 17.00

Modereerib: Aivar Viidik – Hiiu keele ja meele maailma vallutusprogramm

Hiiumaalgi on igavene vastuolu pärishiidlaste ja suvehiidlaste, põliselanike ja uusasunike soovide ja elutõdede vahel. Mida vajab üks ja mida teine? Kas Hiiumaa peaks olema arhailine maa- või kaasaegne infoühiskond? Kas Hiiumaa on kodu või puhkekodu? Eesmärk on jõuda arusaamiseni mida vajavad inimesed Hiiumaal koos eksisteerimiseks ja mida ollakse selle soovi saavutamise nimel valmis panustama.

Arutlevad

Peep Lillemägi – isehakanud hiidlane

Liisi Mäeumbaed – pärishiidlane

Kelle oma on Hiiumaa mets?

17.30 – 19.00

Modereerib: Sander Loite – ETV Osoon

Hiiumaal, Eesti metsarohkemail kandil, on nii inimesi, kes tahaks terve saare looduskaitsepiirkonnaks muuta, kui ka neid, kes otsivad siitkasumittoovat elatusallikat. Haarates, arutellu nii erametsaomenikke, looduse- ja keskkonkakaitsejaid kui ka jahinduse esindajaid, loome objektiivse ning informatiivse arutelu, kus kõik asjast huvitatud osapooled saavad oma hääle ning ükski seisukoht ei ole üleaarune. Kas metsa hea ökoloogiline seisund on pikemas perspektiivis kasulik ka metsaomanikele, riigile ja üldsusele tervikuna? Kas majanduse ja loodushoiu huvid peavad olema tingimata vastandlikud? Kas Hiiumaa hundipopulatsioon on liiga suur või liiga väike?

Arutlevad

Tiit Maran – Loodusbioloog

Laura Kiiroja – Hundiuurija MA, TÜ

Züleyxa Izmailova – keskkonnaaktivist

Riina Martverk – keskkonnaministeeriumi metsaosakonna juhataja

Tõnu Traks – keskkonnaministeeriumi jahinduse nõunik

Hiidlaste Koostöökogu tegevuskeskuse esindaja osales arutelus "Hiiumaa – meite oma Räniorg?", kus jäi kõlama ettepanek, et Hiiumaal võiks asuda IT-firmade jaoks selline mõnus kodu või "pesa", kuhu saaks tulla ennast laadima ja ühtlasi avastama võimalusi, mida Hiiumaa IT-inimesele pakub: suurepärase elukeskkonda, ülikiiret interneti, seega võimalust nii kaugtöö tegemiseks kui täisväärtuslikuks puhkuseks. Teema arendusena võiks küsida: kes sellise investeeringu peaks Hiiumaale tegema? Kõige tõenäolisemad investeerijad on Hiiumaa juurtega ettevõtjad, kes soovivad Hiiumaa arengusse panustada ja ka ise siia elama/tööle asuda. Selleks, et sidemed kodusaaressa nõrgaks ei muutuks, vaid pigem tugevneks, aitaks kaasa ka see, kui mujale õppima/tööle asunud noortega peetakse sidet. Võibolla saaks seda teha uue Hiiumaa omavalitsuse arenguosakond? Noortel oleks väga hea meel, kui nende tegemiste ja saavutuste vastu tuntaks huvi ka siis, kui elu neid kaugemale viinud on. Selle ettepaneku teeb Hiidlaste Koostöökogu tegevuskeskus uuele omavalitsusele pärast valimisi 2017. aasta sügisel.

Ilmi Aksli
nõustaja
Hiidlaste Koostöökogu MTÜ